

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis
Expositio**

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Vel exigendi debita Mutuatarij, accipiendi partem debiti, vel similium.
parag. 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

Ratio est, quia nihil sic requiritur, tanquam ex Justitia.

10. Confirmant Primo. Nam sic, nullum onus Matuatario imponitur, nec ei libertas admittitur, sed potestati ejus relinquitur, si velit, vel nolit, meum Molendinum v. g. frequentare.

11. Confirmant Secundo, quia licet possum definiere tibi Beneficium conferre, quando tu mihi definis benefacere, nec ulla est injustitia in me, si nolim perseverare in Beneficio mutuandi, quando tu recusas mihi aliquid conferre Beneficium: tunc enim merito possum, te, tanquam ingratum, excludere, & gratitudinem, tanquam conditionem, requirere, non tanquam pretium. Sed huic doctrina ne acquiescas, sicuti nec acquiescam ego c. s. §. 4. nu. 4.

§. III.

Exigere in Mutuo obligationem reddendi pecuniam in frumento, &c. ubi remissive de contractu ad Metam.

1. Rustico mutuavi pecuniam, cum pacto, ut teneretur eam solvere tempore Mesis, in frumento, oleo, vino, aliisve fructibus, justo quidem precio, pura, quo tunc hi fructus valebunt, sumne Usurarius? Conrad. Respondeo, affirmativè, a qua addis non debet. ^{q. 16.} R. ut solvatur pecunia, ut verò obligas, ut detur frumentum, &c.

lib. 8. de 2. Objicies. At hic modus contrahendi est valde frequens in utraque Sicilia.

7. Cal. 1. Respondeo. Nego, hunc modum esse in Tr. II. de Sicilia frequentem. Ajo enim alium contractum esse illum, qui in Sicilia frequens est, quicque vocatur, *Contractus ad Metam*, quo scilicet aliquis emit nunc hyeme frumentum, quod erit aestate consignandum, eo pretio, quod tunc determinabitur a Magistratu, de quo contractu per aliam occasionem nos b. lib. 8. in Dicat. Tr. alibi egimus. Unde hic advertis id, quod nimis lapè notant Doctores, & iterum ego mox notabo §. 4. à num. II. eandem negotiationem, quæ Usurario fit modo, posse alio modo ab usura omnino liberari. Id, quod patet in negotiatione, de qua loquimur. Nam, si mutuas pecuniam, cum pacto, ut tibi restituatur frumentum, qui est casus

2. Mutuo. ^{q. 16.} R. Respondeo. Nego, hunc modum esse in Sicilia frequentem. Ajo enim alium contractum esse illum, qui in Sicilia frequens est, quicque vocatur, *Contractus ad Metam*, quo scilicet aliquis emit nunc hyeme frumentum, quod erit aestate consignandum, eo pretio, quod tunc determinabitur a Magistratu, de quo contractu per aliam occasionem nos b. lib. 8. in Dicat. Tr. alibi egimus. Unde hic advertis id, quod nimis lapè notant Doctores, & iterum ego mox notabo §. 4. à num. II. eandem negotiationem, quæ Usurario fit modo, posse alio modo ab usura omnino liberari. Id, quod patet in negotiatione, de qua loquimur. Nam, si mutuas pecuniam, cum pacto, ut tibi restituatur frumentum, qui est casus

Tamburinus de Sacramentis.

propositus num. I. est usura propter rationem dictam, at si eandem pecuniam non mutues, sed rustico solvas in pretium frumenti, quod tibi vendit, consignandum suo tempore, iuxta leges dicti contractus ad Metam, usura non est, sed licitum lucrum, de quo contractu, ut dixi, à nobis pluribus loco citato disputatum est.

§. IV.

Exigere in Mutuo obligationem exigendi debita Mutuantis, vel obligationem acceptandi, vel solvendi partem debiti in alia re vel simili.

1. Si alteri mutues cum pacto, ut isteatur cum suo notabili opere, ac labore exigere à tuo aliquo debitore id, quod ejusmodi debitor debet, usura est, et multò magis, si cogas Mutuarium, ut id faciat cum suis expensis.

2. Si cum pacto, ut Mutuarius partem Mutui accipiat in pecunia, & alteram in debito, quod difficile recuperari potest, usura est.

3. Si mutues v. g. centum, cum pacto, ut Mutuarius quinquaginta accipiat in pecunia, & quinquaginta in alia merce, v. g. Vino, Frumento, Veste, & simili non facilè vendenda, usura est.

4. Si mutues hic Panormi, Vinum, O-

leum, &c. cum pacto, ut reddas alibi v. g. contractib. Neapoli, ubi aequaliter valeret, sed transpor-

tatio tibi sit gravaminis, usura est.

5. Si mutues vinum, oleum, &c. hic in man. c.

Panormi cum pacto, ut reddas alibi, ubi 17. n. 42.

pluris valeret, multo magis usura est.

Quod & 43. si Mutuarius indigeret frumento in alio g. Mol. d.

locu, & tu illud frumentum, quod ibi for-

f Navarr.

6. Si mutues vinum, v. g. cum pacto,

ut tibi reddatur vinum Chium, vinum Fa-

ternum, vel etiam vinum ejusdem qualitatis,

sed determinatè hujus Regionis, & non

alterius, quod parare difficile sit, Mutuanti,

Usura est.

SSS

7. Si

7. Si mutues cum pacto, ut, quod Mutuarius debet tibi post annum, reddat nunc, vel post sex v. g. menses, Usura est. De hoc dicam aliquid aliud separatim, mox §.7.

8. Si mutues cum pacto, ut quod tibi debeo disjunctivè v. g. vel Vinum, vel frumentum, vel pecuniam, teneat dare determinatè in Vino v. g. vel determinatè in frumento, &c. Usura est.

9. Horum omnium, & similius ratio est eadem toties dicta, quia sic gravamen novum imponitur Mutualario.

10. Semper tamen adverte duo. Primo, non esse usuram, si Mutualarius hæc præster voluntariè, & non palliatè, sed verè ex gratitudine, vel ex eo, quod ipsi difficile non est, nec damnosum, ut supra notavimus.

11. Secundò, multa ex his posse, mutata forma contrahendi, liberari ab usura, vide licet, si non celebretur contractus mutui, sed contractus emptionis, vel locationis, vel simililis, ut dictum item paulò superius est. Certè, si mutues cum pacto, ut quis tuos agros conducere obligetur, usuram ex dictis contrahes, quia addis novum hoc gravamen: at, si idem conductat tuos eisdem agros per contractum conductionis, & locationis, deinde verò tu eidem mutues summam aliquam pecunia, qua-is possit boves parare, rusticos alere, ceterosque sumptus expedire eisdem agris necessarios. Usurarius non eris, esto, non initurus fuisses hunc secundum contractum, nisi præcessisset prior conductionis, & locationis. Ratio est, quia sic Beneficium facis illi conductori, non verò gravamen addis mutuo: nam ille liber remanet, & potest, si velit ab altero pecuniam pro suis agris mutuam petere, ut supponimus.

Atque hoc pacto intelligendi sunt Doctores Molina, a & Navarra, b quando concedant, posse, te dare mutuum ad agros tuos colendos.

*a Mol. d.
b Petr. &
Navar.*

12. Rursus, duobus modis potest alicui lib. 3. c. 2. anticipato dari pecunia. Primo, cum mutuando sub aliqua ex præcedentibus obligationibus, & hoc pacto esse usuram, jam definitum est.

13. Secundò, non quidem mutuando, sed ineundo contractum locationis, & conductionis operæ, & laboris, te solvente

præsum anticipato. Vis v. g. seu conductus operam Rustici, Medici, Advocati ad tuum colendum agrum, ad tuam sanitatem procurandam, ad tuas lites patrocinandas, idque sub certa mercede, quam illis, ipso initio initi contractus, solvis. Sanè hoc non est usuram exercere, seu licetè negotiari, immò prædictis benefacere.

De Mutuo Vini, vel Frumenti veteris; cum pacto, ut reddatur novum, satis supra diximus cap. 2. §. 2.

§. V.

Pro voluntate mutuandi, an accipi aliquid possit?

1. **N**ihil potest ex hac voluntate supra formam accipi, si jocari nolimus; nam voluntas hæc imbibitur in muruo.

Si enim mutuas, certè mutuare vis. Sicut ergo, si vendas rem tuam, non potes ex voluntate vendendi aliquid accipere ex Delugo, & ita, si mutues. Et profectò claris Delogius in iustitiis aperietur via, si quis ita posset d. 25. a vendere: *Ego, quia vendere volo meum domum, Iug. ii. que prelio justo rigorojo valet v. g. centum aureos pro rebus, exigam a te centum aureos pro domo, & decem pro voluntate vendendi.* Inepte sanè; tu enim non obligaris quidem vendere, sed posito, quod si ve oratus, si ve spontè vendere velis, non potes exigere, nisi quantum ipsa res tua valet. Ita in casu nostro, &c.

§. VI.

An pro commoditate Mutui aliquid possit exigere?

1. **V**T distinctè id intelligas, debes distinguere commoditatem, quæ ex accepto mutuo provenit Mutualario, a commoditate, quæ ex eodem dato mutuo se privat mutuans.

2. Si de priore commoditate loquaris, manifestum est, ut notat Delugo, a te non posse d. Delogius quid accipere, quia commoditas alterius l. t. non est tua, ergo illam vendere non potes: lecis, panem pretij duorum obolorum posses vendere, quanti valer vita hominis, quam panis conservat ementi.

3. Si de posteriore, major est ratio dubitandi